

Dokument s plenarne sjednice

B8-0334/2017

15.5.2017

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Unije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o izbjegličkom kampu u Dadaabu
(2017/2687(RSP))

Mariya Gabriel, Frank Engel, Bogdan Brunon Wenta, Cristian Dan Preda, Michael Gahler, Pavel Svoboda, Paul Rübig, Krzysztof Hetman, Adam Szejnfeld, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, György Hölvényi, Maurice Ponga, Željana Zovko
u ime Kluba zastupnika EPP-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o izbjegličkom kampu u Dadaabu
(2017/2687(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Deklaraciju iz Nairobi Međuvladinog tijela za razvoj za istočnu Afriku (IGAD) o pronalaženju trajnih rješenja za somalijske izbjeglice te ponovnoj integraciji povratnika u Somaliji od 25. ožujka 2017.,
 - uzimajući u obzir Deklaraciju Ujedinjenih naroda o izbjeglicama i migrantima usvojenu u New Yorku 19. rujna 2016.,
 - uzimajući u obzir zajedničko priopćenje Trostrane ministarske komisije za dobrovoljni povratak somalijskih izbjeglica u Keniji od 25. lipnja 2016.,
 - uzimajući u obzir ishod sastanka EU-a na vrhu o migraciji održanog 11. i 12. studenog 2015. u Valletti,
 - uzimajući u obzir izjavu s ministarske konferencije u okviru Kartumskog procesa (Inicijativa za migracijski put između EU-a i Roga Afrike) danu u Rimu 28. studenog 2014.,
 - uzimajući u obzir Trostrani sporazum o dobrovoljnim repatrijacijama vlada Somalije i Kenije te UNHCR-a potpisana 10. studenog 2013.,
 - uzimajući u obzir odluku Vrhovnog suda u Keniji od 9. veljače 2017. protiv zatvaranja izbjegličkog kampa u Dadaabu,
 - uzimajući u obzir odluku kenijske vlade o ulaganju žalbe na odluku Vrhovnog suda od 9. veljače 2017.,
 - uzimajući u obzir krizni Uzajamni fond EU-a za Afriku,
 - uzimajući u obzir Globalni sporazum Ujedinjenih naroda o podjeli odgovornosti za izbjeglice,
 - uzimajući u obzir Nacionalni okvirni program za Somaliju i Regionalni okvirni program za istočnu Afriku u okviru 11. Europskog razvojnog fonda (ERF),
 - uzimajući u obzir finansijska sredstva EU-a za humanitarnu pomoć kao odgovor na izbjegličku krizu u Keniji,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se u regiji Roga Afrike, s gotovo 250 milijuna stanovnika i brzo rastućom populacijom, nalazi najveći broj raseljenih osoba i izbjeglica u Africi, što je i jedan od najvećih brojeva raseljenih osoba i izbjeglica u svijetu; budući da se regija suočava s problemima nezakonitih migracija, prisilnog i unutarnjeg raseljavanja, trgovanja

ljudima, krijumčarenja ljudi, terorizma i nasilnog sukoba;

- B. budući da postoje brojni uzročnici tih problema koji se razlikuju ovisno o lokalnim prilikama, ali se obično temelje na nedostatku dobrog upravljanja i socioekonomskih prilika, ekstremnom siromaštvu, nestabilnosti i klimatskim promjenama;
- C. budući da je izbjeglički kompleks u Dadaabu osnovan 1991. godine kao privremeno rješenje za one koji traže utočište i bježe od progona, nasilja i nestabilnosti u regiji istočne Afrike, a prije svega za one koji bježe od građanskog rata u Somaliji; budući da taj kompleks danas obuhvaća pet različitih kampova s različitim narodima na površini od 50 četvornih kilometara, pri čemu su najstariji i najnaseljeniji među njima kampovi Hagadera, Dagahaley i Ifo;
- D. budući da se, iako je Dadaab namijenjen primanju oko 90 000 ljudi, prema procjenama UN-a u tom kompleksu trenutačno nalazi oko 260 000 ljudi, od kojih njih 95% potječe iz Somalije, a 60% ih je mlađe od 18 godina;
- E. budući da je u svibnju 2016. Kenija zatvorila svoj Odjel za pitanja izbjeglica, koji je bio odgovoran za registriranje izbjeglica, što znači da deseci tisuća osoba nisu registrirani pa bi zapravo te brojke mogle biti i veće;
- F. budući da na Somaliju već više od dva desetljeća utječe velika nestabilnost i nedostatak državnih struktura, što dodatno pogoršavaju opetovane prirodne katastrofe povezane s klimatskim promjenama; budući da su ti problemi doveli u pitanje otpornost i sposobnost najranjivijih zajednica Somalije da se nose s tom situacijom te su postali glavni uzroci raseljavanja unutar Somalije i migracijskih tokova prema susjednim zemljama;
- G. budući da je nakon tri desetljeća somalijska izbjeglička situacija jedna od najdugotrajnijih u svijetu, s izbjeglicama treće generacije koji su rođeni u egzilu; budući da je gotovo 1 milijun Somalijaca raseljeno u regiji, a da je njih još 1,1 milijun raseljeno unutar Somalije;
- H. budući da se Somalija tijekom posljednjih 15 godina nalazi među prvih pet zemalja iz kojih potječe najviše izbjeglica u svijetu, s više od 1,1 milijuna trenutačno registriranih izbjeglica, od kojih je više od 80 % smješteno u području Roga Afrike i u regiji Jemena; budući da se u Keniji trenutačno nalazi oko 500 000 izbjeglica i da ta brojka i dalje raste zbog sve veće nesigurnosti u regiji, osobito u Južnom Sudanu;
- I. budući da je cijelo područje istočne Afrike pogodjeno velikom sušom, a glad je proglašena u dijelovima Južnog Sudana, čime je ugroženo do milijun ljudi; budući da je za Somaliju izdano upozorenje o gladi, da se Somalija suočava s trećom gladi u 25 godina i da je vlada priopćila da je 6,2 milijuna osoba potrebna hitna pomoć u hrani; budući da je predsjednik Kenije Uhuru Kenyatta sušu u zemlji proglašio nacionalnom elementarnom nepogodom s obzirom na to da je 2,7 milijuna ljudi suočeno s teškom gladi; budući da se predviđa da će se stanje pogoršati u Etiopiji, Keniji, Somaliji i Jemenu, što bi moglo dovesti do gladi velikih razmjera;
- J. budući da je 6. svibnja 2016. kenijska vlada objavila svoju odluku o zatvaranju kampa u Dadaabu „u što kraćem roku” navodeći zabrinutost sigurnošću i potrebu privođenja

kraju dugotrajne izbjegličke krize u regiji; budući da je, međutim, kenijska vlada 30. studenog 2016. objavila da će zatvaranje kampa biti odgođeno za šest mjeseci, do svibnja 2017., iz „humanitarnih razloga”, a na zahtjev međunarodne zajednice;

- K. budući da je međunarodna zajednica, uključujući EU, izrazila razumijevanje za zabrinutost kenijske vlade i razloge za zatvaranje kampa, ali je također naglasila da se povratak u Somaliju mora odvijati u skladu s međunarodnim standardima, da on mora biti dobrovoljan, utemeljen na informacijama, objektivan i neutralan, da se povratak mora obaviti u sigurnosti, dostojanstveno i na održiv način te da povratnicima mora biti objašnjeno što će se dogoditi ako se odluče da se neće dobrovoljno vratiti;
- L. budući da je, međutim, 9. veljače 2017. kenijski Vrhovni sud u odgovoru na predstavku dviju kenijskih organizacija za zaštitu ljudskih prava (Nacionalna komisija za ljudska prava i Kituo Cha Sheria) odlučio da su nalozi kenijske vlade da se zatvor izbjeglički kamp u Dadaabu čin diskriminacije i kolektivnog kažnjavanja te su, uz to, pretjerani, proizvoljni i nerazmјerni;
- M. budući da je rasprava oko zatvaranja Dadaaba usmjerila pozornost na spori napredak u provedbi Trostranog sporazuma koji su UNHCR i vlade Kenije i Somalije potpisali 2013., a čiji je cilj provedba dobrovoljnog povratka Somalijaca u stabilna područja Somalije, što su otvoreno kritizirali kenijska vlada i drugi dionici;
- N. budući da se od 2014., kada je UNHCR počeo podupirati dobrovoljni povratak somalijskih izbjeglica, vratio oko 55 652 osobe, ali će cilj povećanja stope održivog povratka ovisiti o stanju u Somaliji;
- O. budući da su krajem kolovoza 2016. somalijske vlasti iz Jubalanda zaustavile povratak u Kismaayo, glavni grad regije, nakon što su bile suočene s priljevom izbjeglica; budući da su, prema UNHCR-u, skoro 70 % povratnika djeca;
- P. budući da će zatvaranje Dadaaba imati posljedice u drugim susjednim zemljama, na primjer u Etiopiji, u kojoj trenutačno boravi oko 245 000 somalijskih izbjeglica, i da bi to zatvaranje moglo dovesti do novog priljeva; budući da ova situacija pokazuje međusobnu povezanost problema povezanih s izbjeglicama, upravljanjem granica i stabilnošću, te označuje potrebu za boljom regionalnom suradnjom kako bi se pristupilo rješavanju tih pitanja;
- Q. budući da je zajednica domaćina u široj regiji Dadaaba pokazala veliku čovječnost, velikodušnost i toleranciju ima li se u vidu prisutnost kampova, ali se suočava s golemlim gospodarskim, razvojnim i ekološkim problemima;
- R. budući da je EU dodijelio 286 milijuna EUR iz Europskog razvojnog fonda (ERF) za razdoblje 2014. – 2020., prvenstveno za provedbu „Sporazuma” te za izgradnju države i mira, sigurnost opskrbe hranom, otpornost i obrazovanje; budući da je Uzajamni fond EU-a (EUTF) za Afriku potpisana na sastanku na vrhu u Valletti 12. studenog 2015. i da je njegova namjena rješavanje temeljnih uzroka destabilizacije, prisilnog raseljavanja i nezakonitih migracija promicanjem dobrog upravljanja, otpornosti, gospodarskih prilika, sigurnosti i razvoja;
- S. budući da je EU privržen pružanju potpore misiji Afričke unije u Somaliji (AMISOM)

preko instrumenta za mirovnu pomoć za Afriku, davanjem znatnih sredstava za sigurnost i smanjenje prijetnje koju predstavljaju Al Shabaab i druge oružane oporbene skupine;

- T. budući da se nakon ukaza predsjednika SAD-a Trumpa od 27. siječnja 2017. oko 3 000 izbjeglica, koji su trebali biti preseljeni iz Kenije u SAD 2017. godine, većinom iz Dadaaba, a nakon što su ih većinu temeljito pregledali službenici SAD-a i UN-a i nakon što su na odobravanje preseljenja čekali i do 10 godina, nalazi pred nesigurnom budućnošću;
 - U. budući da se u Globalnom akcijskom planu, usvojenom na sastanku na vrhu IGAD-a održanom 25. ožujka 2017. u Nairobiju, posebno ističu suša i oružani sukobi kao razlozi za raseljavanje stanovništva u regiji;
1. priznaje hvalevrijedne napore Kenije i lokalne regije Dadaaba u prihvaćanju dosad nezabilježenog broja izbjeglica u tako dugom razdoblju;
 2. međutim, naglašava da je trenutačno stanje u regiji postalo neodrživo i da je potreban učinkovit i koordinirani odgovor vlada iz susjednih zemalja, regionalnih vladinih organizacija poput Afričke unije te međunarodne zajednice u cjelini, uključujući i EU, kako bi se zajamčilo uvođenje održivog i sigurnog programa povratka, uz napore za povećanje sigurnosti i uspostavu dugoročnog socioekonomskog razvoja u regiji;
 3. ističe da se izbjeglice više neće moći vratiti u svoje domove sve dok traje nestabilnost u širem području regije; stoga poziva EU da poveća svoje napore da se aktivno uključi i odigra ulogu posrednika u regiji u svrhu rješavanja osnovnih gospodarskih, političkih, ekoloških i sigurnosnih problema koji su temeljni uzroci ekstremnog siromaštva, kriminalnih aktivnosti, radikalizacije i terorizma, a u konačnici su i uzrok izbjegličke krize;
 4. inzistira na tome da je odgovor na regionalnoj razini od ključne važnosti kako bi se osigurala trajna zaštita 260 000 somalijskih izbjeglica; podsjeća da je za održivu reintegraciju povratnika potreban holistički pristup temeljen na zajednici kako bi se poboljšala sposobnost apsorpcije i kako bi povratnici, interni raseljene osobe i lokalne zajednice u Somaliji imali bolji pristup uslugama;
 5. pozdravlja usvajanje globalnog i regionalnog akcijskog plana u Nairobiju, kojim se predviđa postupno zatvaranje kampova kako bi se izbjeglicama omogućio pristup zapošljavanju i uslugama u zemljama domaćinima te slobodno kretanje;
 6. podsjeća na to da dobrovoljni povratak nije jedina opcija; poziva na veću podjelu odgovornosti u vezi s izbjeglicama povratnicima i utvrđivanjem dodatnih metoda za izbjeglice pri ulasku u treće zemlje;
 7. ponavlja svoju potporu ciljevima Uzajamnog fonda EU-a za Afriku za rješavanje glavnih uzroka nezakonite migracije i raseljenih osoba u istočnoj Africi; traži od država članica da poštuju svoje obveze u vezi s tim Fondom; međutim, poziva Komisiju da pojača napore u savjetovanju s dionicima u regiji, uključujući lokalno stanovništvo, regionalne vlasti i nevladine udruge kako bi se usredotočilo na rješavanje lokalno utvrđenih problema i potreba u cilju lakšeg povratka izbjeglica u matične zemlje;

naglašava činjenicu da je u Dadaabu otvoreno oko 10 000 radnih mjesta, uglavnom povezanih s humanitarnim aktivnostima;

8. ističe važnost pristupa usredotočenog na ljude i zajednicu kada je riječ o korištenju sredstava Uzajamnog fonda EU-a za Afriku za potrebe potpore povratku iz Dadaaba te uspostavu mjera razvoja i otpornosti u regiji; smatra da bi se Uzajamni fond trebao usredotočiti ne samo na gospodarski, ljudski i socijalni razvoj nego i na lokalne projekte posebno usmjerene na poboljšanje kvalitete i dostupnosti osnovnih usluga i osposobljavanja za razvoj lokalnih kompetencija,
9. ističe da žene i djeca čine više od 60 % ukupnog stanovništva u izbjegličkom kampu te se doživljavaju kao najranjivije i marginalizirane skupine u kampu; poziva kenijsku vladu, regionalne institucije, međunarodne organizacije za pomoć i međunarodnu zajednicu, uključujući EU, da usvoje poseban pristup mjerama pomoći kojim se tematiziraju faktori koji utječu na ranjivost žena i djece u kampu, kao što su progon na temelju spola i roda, nasilje nad ženama, seksualno zlostavljanje i iskorištavanje, ekstremno siromaštvo i isključenost;
10. pozdravlja uspješnu organizaciju predsjedničkih izbora 2017.; ističe, međutim, da sigurnosni i socioekonomski uvjeti u mnogim dijelovima Somalije i dalje nisu pogodni za povratak u većem broju te stoga poziva EU i njegove države članice da rade zajedno sa somalijskim vlastima na vraćanju stabilnosti u zemlji;
11. poziva EU i međunarodne partnere da pojačaju napore kako bi se zajamčila sigurnost opskrbe hranom u Somaliji i izbjegla predstojeća glad;
12. poziva EU da zajamči da se u okviru programa premještanja u regiji posebna pozornost posveti tome da se osjetljive skupine ljudi na odgovoran način premještaju u sigurne regije kako bi se izbjegla opasnost da padnu u ruke radikalnim i terorističkim skupinama poput Al Shabaaba;
13. ističe da je potrebno bolje upravljati granicama između Somalije i njezinih susjednih zemalja, za koje se smatra da u njima djeluju mreže krijumčara i trgovaca ljudima, kao i krijumčara oružja, droge i druge nezakonite robe, čime se omogućuje financiranje kriminalnih i terorističkih aktivnosti; očekuje da će misija EU-a za osposobljavanje u Somaliji blisko surađivati s AMISOM-a i somalijskim tijelima vlasti kako bi se razmijenile najbolje prakse o poboljšanju upravljanja granicama u cilju privodenja trgovaca ljudima i krijumčara;
14. poziva Afričku uniju i podregionalne afričke organizacije da ozbiljno razmotre regionalnu dimenziju i spriječe svaku daljnju destabilizaciju regije, ponajprije održavanjem trajnog političkog dijaloga među zemljama regije; poziva Europsku uniju da u tom smislu na najvišoj razini surađuje sa svojim regionalnim afričkim partnerima;
15. podsjeća da sigurnost i stabilizacija ostaju veliki problemi u regiji i inzistira na potrebi da Afrička unija pažljivo prati stanje i održava trajni politički dijalog s tijelima kenijske vlade;
16. izražava zabrinutost zbog utjecaja koji će na stanje u regiji imati odluka upravnih tijela SAD-a o smanjenju doprinosa SAD-a agencijama UN-a za 640 milijuna USD; ustraže u

tome da su dobrovoljni doprinosi EU-a fondovima i agencijama UN-a, koji iznose polovicu njihovih proračuna, od ključne važnosti za održavanje globalnog mira i sigurnosti;

17. naglašava da bi manjak u proračunu agencija UN-a kao što je UNHCR, koji pružaju zaštitu, utočište i humanitarnu pomoć u teškim i složenim okolnostima, jedino doveo do povećanja sigurnosnih problema uzrokovanih kroničnom prenapučenosti, rizikom od bolesti, sezonskim poplavama i rizikom od gladi;
18. ističe činjenicu da se EU u okviru svoje politike vanjskog djelovanja i sigurnosne strategije zalaže za humanitarnu pomoć, gospodarski razvoj, stabilne državne institucije, dobru zdravstvenu skrb, obrazovanje i demokraciju u regiji;
19. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji i potpredsjednicima Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku.